

ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«КИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

43-ЙИЛ ЧИКИШИ
№ 275 (12.024)

Шанба, 25 ноябрь 1961 йил

Баҳоси 2 тийин.

КОММУНИЗМ ҚУРИЛИШИ ПРОГРАММАСИНИ АМАЛГА ОШИРИШДА ҚЎРИҚ ЕРЛАРИНГ МУҲИМ РОЛИ

Қозғистон қишлоқ хўжалик ходимларининг Целиноград шаҳридаги кенгашида 1961 йил 22 ноябрда

ЎРТОҚ Н. С. ХРУШЧЕВ НУТҚИ

Қўриқ ерлик азиз дўстлар!

Сизлар билан учрашганим, қалбларингиз ҳароратини ҳис этишди. Қўриқ ерларда деҳқончиликни ривожлантиришнинг етган масалалари ҳақида ошкора сўзлашиб олишдан жуда хурсандман.

Мухим ишлар кўп бўлганлиги учун бир ёққа бориш қийин. Лекин қўриқ ерлар чордаб турлади. Қўриқ ерларнинг бу қадрига жавоб беришга, сизларнинг ҳузуригизга йўл олишга тўғри келди. Мен қўриқ ерлардаги совхозларда кўп марта бўлдим. 1954 йил кулларида Ишма ва Иртиш дарёлари бўйига қурилган дастлабки чорларини, қўриқ ер майдонларидан оқилан дастлабки этатиш нўрғаним. (Қарсақлар).

1956 йил ёзда мен Олтой ўлкаси, Оренбург, Павлодар, Кустанай областларининг лаштларини, қўриқ ерларда етиштирилган мўл-қўлга ҳосилдан ишришга мушарраф бўлган эдим. Бу — кишини тўққилантирувчи манзара эди. Мен ушунда лаштларда юрди, бир неча юз километр йўлни босиб ўтган эдим. Ҳамма жойда бугдоя қўракка уриб турар эди. У совет қишлоқларининг меҳнатини, сизларнинг қўриқ ерли ўртоқлар, меҳнатининг гўш шарафлётгандай туйилди.

Целиноград деган гўзал ном билан аталувчи манса шу шаҳарда сизлар билан шу йил март ойида ҳам учрашган эдик! Йиллар ўтди. Қўриқ ерлардаги ҳозирги ёшларнинг соғича ҳам оқ орайдилар. Ушунда овараларини шаҳарда нима учун шундай ном қўйилган деб ораслар. Улар бундан ифтихор билан бундай жавоб берадилар:

— Бу ер бир замоналар шувуқзор дашт эди. Партия қақирғида

жаобдан бу жойга ёш ватанпарварлар келишди. Улар қўриқ ерларни очди, совхозлар қуришди, ернинг қиёсасини ўзгариштириб юборишди ва илгарига Акмолинск қўриқ ерларининг маркази бўлиб қолди. Шунинг учун бу шаҳар Целиноград деган ном олди. (Давомин қарсақлар).

Сизлар билан ҳар галги учрашувдан гоат мамнун бўласан, кишини Қўриқ ерларда қилинган ишларга назар солганимда — лекин партиянинг учун, қаҳрамон халқимиз учун, сиз, қўриқ ерларни забт этган ишлардан утул факрларини ҳиссига тўлиб кетасан. Сизларнинг меҳнатингиз Совет Иттифоқи Коммунистик партиясини тарихий XXII съездининг юксак баҳасига сазовор бўлди. (Қарсақлар).

Съезд делегати сифатида шунини айтишқа эликми, съездда қўриқ ерликлар ҳақида заъдиланиб, қизғин ва самийи сўзлар айтилди. Партия XXII съезди қарорининг қуйдаги оташин сатрлари бутун дунёга баралла янграб эшитилди: — Қўриқ ерларни ўзлаштириш — совет халқининг меҳнатидан буюк шикоятидир. У асрлар бўйи ашайди! (Давомин қарсақлар).

Қўриқ ерларни ўзлаштиришга ўз меҳнатини қўшган ҳар бир кишини ани шундай баҳо билан факрларини мумкин. Қўриқ ерлик ўртоқлар, сизларга партия Марказий Комитети ва Совет ҳукумати номидан қизғин салом топшираман ҳамда партия қўйган янги вазифаларини ҳал этишда муваффақиятлар тилаймиз. (Қарсақлар).

Бу вазифалар ниҳоятда буюкдир. Коммунизм қуришдаги аҳамияти эътибор билан бу вазифаларнинг тўла асос билан тарихий вазифалар деб аташ мумкин.

БАРЧА ХАЛҚЛАР УЧУН БУЮК, ИЛҲОМБАХШ НАМУНА

Партия XXII съезди КПССнинг янги Программасини — коммунизм қуриш программасини қабул қилди. Партия йигирма йил мобайнида бизнинг мамлакатимизда коммунизм асосан қуриб бўлди, деб муайян мулдатини ҳам айтиб берди!

Янги Программанинг улуғ воқитини нимада ва унинг ани ҳаракатини ҳуусиети нимадан иборат?

КПСС Программаси сийсий мақсадларни ёллон қилибгина қолмай, шу билан бирга коммунистнинг жамиятининг моддий техника базасини яратиб заруратини илмий жиҳатдан асослаб ҳам берди. Совет халқи эндиликда Ватанамиз сановат ва қишлоқ хўжалигини ривожлантириш, ишлаб чиқарувчи кучларини қучил суратда юксалтиришнинг чўқур ва ҳар тарафлама пухта ҳисоблаб чиқилган планига эгадир. Партия коммунизмнинг моддий техника базасини яратмоқ учун мамлакатимизнинг моддий ишлаб чиқаришнинг қандай даражасига етиши кераклигини белгилаб берди.

Шундай қилиб, коммунизм қурилишнинг план миллион-миллион тонна пўлат ва ёнгида, миллион-миллион киловатт совет электр қувватига, киём машинасозлик, сўғил сановатини ривожлантиришнинг жадал суръатларида, миллион-миллион пуд галлада, миллион-миллион тонна гўшт, сут ва бошқа маҳсулотларда ифодаланган. Партия ишлаб чиқаришнинг коммунистнинг даражасини белгилаб, халқ учун моддий неъматлар мўл-қўлчи қандай резервлар ва имкониятлар ҳисобига яратилмагани миллион-миллион кишиларга кўрсатиб берди.

Партиянинг янги Программаса томи маънода бутун планетамизда қишлоқни тугдирди. Жаҳондаги оддий кишилар, совет халқининг дўстлари Программани чин юран.

дан қабул қилдилар. Улар бу Программани ўз бахт-саодатлари, ўз порлоқ келажаклари учун курашда улуғ ва илҳомбахш намуна деб билмоқдалар.

Бизнинг муҳофизларимиз Программани саросималик ва қаҳр-заб билан қўриб олдидлар. Лекин шунан айтиш керакки, энди ҳатто энг учинча чиққан реакционерлар ҳам ҳақиқат фактлари билан қиёслаганишга мажбур бўлмоқдалар.

КПСС Программасининг итти-солий жиҳати уларни ҳаммадан юзга кўпроқ ҳайратда қолдиришда. Илмий жиҳатдан асосланган ва Программда баён қилинган итти-солий ҳисоблар капиталистик дунёни, унинг лидерларини, унинг идеологларини ларага солиди. Бу тасодуфий эмас.

Бир замоналар империалистлар бизнинг халқимизнинг социалистик галабаларини ҳарбий куч билан йўқ қилиб ташлаш оламини, деб ҳисоблар эдилар. Ҳозир Советлар мамлакатини жаҳонда энг қудратли мамлакатлардан бири бўлиб қолди. Бизнинг иттисолий ва ҳарбий қудратимиз шу қадар буюк, совет халқларининг бирлиги шу қадар мовонли, уларнинг коммунизм идеяларига садоқати шу қадар теки-лики империалистларнинг Совет Иттифоқига ёш бошга бирон со-циалистик мамлакатга қарши ар-рессия уюштириш йўлидаги ҳар қандай уриниш мўқарар суратда агресорнинг ҳалокати билан та-мом бўлади. (Қарсақлар).

Бир замоналар империалистлар Совет Иттифоқи қудратини индустрия бопи эта олмайдилар, демак, равнақ топан, мустанқил экономикани барпо қила олмайдилар, деб умид қилган эдилар. Лекин уларнинг бу умиди ҳам пўхта чиқди, абадий барҳам топди. Бизнинг халқимиз равнақ топан қудратли экономикани барпо этди. Биз эндиликда янги маҳсулот ишлаб чиқариш жиҳатидан ҳам, шу-

нингдек, аҳоли жон бошига маҳсулот ишлаб чиқариш жиҳатидан ҳам жуда қисқа мулдат ичида йўшма Штатларга етиб олиш бир ёқда турсин, ҳатто ундан ўзиб кетишдан иборат тарихий вазифани даъил ҳал қилмоқдамиз.

Партия ўз Программасида бизнинг мамлакатимизнинг янги йил мобайнида жаҳоннинг биринчи ин-дустриал давлати бўлиб қолади, сановат ишлаб чиқаришнинг мўл-лақ ҳажми жиҳатидан ҳам, шунингдек аҳоли жон бошига сановат маҳсулот ишлаб чиқариш жиҳа-тидан ҳам Америка йўшма Штат-ларидан ўзиб кетади, деб эълон қилди. Ташхминан ўша вақтга бо-рий. СССР АҚШнинг аҳоли жон бошига қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштириш соҳасидаги ҳозирги даражасидан бир ярим баравар ўзга кетади.

Жаҳонга қаҳрамонлик мўъжиза-лари кўрсатган совет халқи бу та-рихий вазифани ҳам шараф билан ҳал қилди. (Қарсақлар).

Ўртоқлар! Биз халқ хўжалиги-нинг барча тармоқларида, шу жумладан қишлоқ хўжалигида жу-да катта ишларни қилмоғимиз не-рак. Биз дон етиштиришни янги баравардан эъди, гўшт етишти-ришни қарийб ўрт баравар, сут етиштиришни қарийб уч баравар қўпайтиришга лозим. Агар биз қўриқ ерларни уни минглаб йилг қолхоз ва совхозлар бошқарат-гани бошқаринга ўргатсан, бу улугвор вазифалар ҳал қил-нади.

Қишлоқ хўжалигини юксалти-риш программасини амалга оши-риш учун кураш коммунистнинг қурилишнинг асосий уасталари-дан биридир. Бу хўжалик соҳаси-дан ўз мисқасари жиҳатидан мисли қўрилмаган вазифа бўлиб-гина қолмай, шу билан бирга, партиянинг бутун тапқилотчилиги, сийсий ва идеология ишининг му-ҳим қисми ҳамдир.

Бизда тахминан бундай муло-ҳаза юратилган ходимлар ҳали ҳам бор: донми? Кеңирасиз, дон-нинг идеология билан сийсатга қандай алоқаси бор, ахир, — де-йишадилар.

Ҳа, ўртоқлар, доннинг ҳам, ма-канжуронинг ҳам, гўштининг ҳам, сутнинг ҳам сийсатга мўппа-тўри ва бевосита алоқаси бор.

Нима учун жаҳон халқлари биз-нинг совет ижтимоий тузумимиз-ни энг илгори, энг прогрессив иж-тимоий тузум деб ҳисоблайдилар?

— Чунки, кишининг киши томонидан эксплуатация қилини-шини рад этилган энг револю-цион назария — марксизм-ленин-изм бу тузумнинг идеологик не-гизини ташкил этади.

— Чунки совет тузуми халққа ҳақиқий эркинликни амалга таъ-минлаб бермоқда, ўз тақдирининг ағдаси бўлиб, янги ҳаёт қўраётган меҳнаткаш инсония улугламақда.

— Чунки, совет тузуми жамият-нинг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантирмоқ учун энг яхши шарт-шароитлар яратиб бермоқ-да.

СОВХОЗЛАРГА РАҲБАРЛИКНИ БУТУН ЧОРАЛАР БИЛАН ЯХШИЛАЙЛИК

Ўртоқлар! Мен бир неча хат ол-дим. Бу хатларда бир қанча маса-лалар қўйилди. Бу масалалар совхозларнинг амалий ишлари учун муҳим аҳамиятга эга бўлган-лигидан уларга кенгашда жавоб берса арайиди.

Совхоз директорларидан бир-группаси: совхозлар трестларга ке-ракми? — деб ўрайди.

Хат эъди, шундай масалани қўй-ган ўртоқларнинг балари ҳам, аф-гадга, трестларнинг бўлиши мақ-садга мувофиқ эканлигига шубҳа-ланаётган бўлсалар керак. (Залда жо-ланган).

Нуқда совхозлардан иборат бўл-ган районларда тайёрлов инспек-цияларининг бўлиши мақсадга му-вофиқми? — деб сўрашди.

Ўйлаيمانки, бу саволда ҳақ худди боғи маънонинг ўзи бор. (Залда жоланган).

Ушангидега хўжалик ва мада-ний қурилиш раҳбарлиги қилини лозим бўлган аппаратнинг стру-ктураси ҳозирги вақтда қўйилган тахлитдирлар.

Ўлка марказида — ўлка партия комитети, ўлка ижроия комитети, ўлка совхозлар бошқармаси, ўлка тайёрлов бошқармаси.

Область марказида — область партия комитети, область ижроия комитети, область совхозлар бош-қармаси, область тайёрлов бош-қармаси.

— Чунки, халқ учун мўл-қўл моддий неъматлар яратиб бизнинг мақсадимиз ва энг яқин амалий вазифамиздир. Ўз моддий фаро-ворликларини ошайтиришнинг, эр-турмушларини тобора баъалат бў-либ бораётганлигини, маданий ва маънавий талаблари тўлароқ қон-дирилатганлигини мамлакатимиз меҳнаткашлари кун сайин ва соат сайин қўриб турибдилар.

КПССнинг янги Программаси капиталистик мамлакатлардаги меҳнат аҳли учун шу жиҳати бил-лан жоғибадор қўтга эгадирки, бу-Программа марксизм — ленинизм-нинг революцион назариясига асосланган, коммунизм халққа қан-дай сийсий, моддий ва маданий неъматлар келтираётганлигини равшан кўрсатиб бермоқда.

Программа бунин совет ижтимо-ий тузумимиз мисолода, халқи-мизнинг ва унинг авангарди, — шонли Коммунистик партиянинг коммунизм учун олиб бораётган қаҳрамонона курашин тиксотида кўрсатиб бермоқда.

Коммунизм учун, раҳбар учун марксизм — ленинизмнинг эътироф этилишинг ўзи камлик қилмай. У моддий бойликлар ишлаб чиқариш-ни, қунончи, дон, гўшт, сут, жун ва бошқа маҳсулотлар етиштириш-ни қўпайтирмоқ учун ҳамма чора-ларини қўймоқ керак. Олга қараб шундай ҳаракат қилинмас. Соци-ализм ва коммунизм ҳам бўлиши мумкин эмас.

Қўриқ ерлик азиз ўртоқлар! Қишлоқ хўжалигида сизлар энг зарбдор фронтини, энг илгори пози-цияларини қишлоқ қилиб турибсиз.

Сизлар мамлакатга товар — галланнинг жуда катта қисмини, қўлаб миқдорда гўшт, сут ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулот-лари бермоғимиз керак. Сизлар-нинг ютуқларингиз — бутун халқ-нинг ютуғидир ва аснинча, сизлар-нинг муваффақиятсизликлариғиз, камчиликлариғиз барча совет ки-шиларига, бутун Совет давлати-мизга қаттиқ таъсир қилди.

Қўриқ ерларга бу сафарга ке-лишмида вақтим кўп эди. Мен «Ижевский» совхозида, Дон хўжа-лиги илмий таъдирот институтида бўлдим, кенгаш очилиш арафаси-да партия ва совет ходимлари, ай-рим совхозлар, трестларнинг ди-ректорлари, қишлоқ хўжалик му-тахассислари билан учрашдим.

Қўриқ ерларда деҳқончиликни ривожлантириш, совхозларга раҳ-барлик қилиш проблемалари бу ер-га йиғилган барча кишилар на-ми менга ҳам кўп ўйлантarmoқда.

Бизнинг ҳозир қўриқ ерларга Со-вет Иттифоқи Коммунистнинг пар-тияси Программасида қўйилган ва-зифалар асосида назар ташлаш-ни мўҳимдир. Қўриқларнинг комму-низм қурилишидаги ролини ва ўзини белгилаб олишига эмас, шу билан бирга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари мўл-қўлчилиги яратиб-учун олиб бораётган буюк ку-раш фронтдаги ҳар бир совхоз иш-чиси ва колхозчи, ҳар бир мута-хассис ўз қобилиятини, ўз тала-тини тағин ҳам қучиқроқ амойи-қилишга, меҳнатга қаҳрамонлик кўрсатишга эришиш ҳам мўҳим-дир.

Трестларда ишлаб турган одам-ларнинг соин қанча? Трестларда-жамин 1.248 киши ишламоқда, шу-лардан 484 киши қишлоқ хўжалик мутахассисларидир. Мутахассис-лар орасида 94 агроном, 94 зоо-техник, 94 инженер-механик, шун-ча бинокер инженер, 54 ер тузув-чи ва шунча миқдорда ветерина-рий врач бор. Бу ветврачлар ҳайвонларни даволамаётганлигини, балки қандай даволаш ҳақида кўрсатмалар тузиб бераётганлиги-ни сизлар тушунасиз. Албатта, (Залда жоланган, Қарсақлар).

Совхозларни бошқариш система-сини ўйлаб ўрмоқ ва соддалаш-тирмоқ керак, бу система жуда беънақай, унинг айрим звенола-ри бюрократлашиб қолган ва со-вхозларга раҳбарлик қилишнинг муҳим талабларига жавоб бери-шмайди.

Биз бошқариш соҳасидан нўра-ишлаб чиқариш соҳасида кўпроқ одамлар бўлиши ҳақида тахмин қилмоғимиз керак. Ўйлаيمان-ки, трестларга қойнақой совхоз-ларнинг энг яқин мутахассислари юборилиб, улар иккундай меҳнат қилишдан, моддий бойликлар яра-тишдан ажратиб қўйилган бўлса-керак.

Овозлар: Тўғри!

Н. С. Хрущев: Маҳсулотлар етиштиришнинг қўпайтириш вази-фаси қайси звенода ҳал қилинмоқ-да? Совхозда, бўлиқда, бригадада-ми қилинмоқда? Дон, сут, гўшт, жун худди ана шу жойларда етиш-тирилмоқда. Агарда тақриблиан директорлар ва мутахассислар со-вхозларга раҳбар қилиб қўйилса, унда трестнинг ҳамма ходимлари-ни қурортга қўнатиб юбориш мумкин. — Сизларда қаерга ку-рортга боришди. Балхашга бо-ришмайди-ку, албатта. (Залда ку-лиш). Бу вара совхозларнинг иш-га таъсир қилмайди. Иш ўз йўли-билан бораверади. Совхозлар гўшт ва бошқа маҳсулотларни етати-раверди. Трестларнинг йўқ бў-лганлигини совхоз директорлари тайиқамаса, бошқа ҳеч ким пайка-майди, чунки директорларнинг ҳеч ким ишлаб чиқаришдан ажратиб қўйилмайди, улар хўжаликка бе-ма-лоқ раҳбарлик қилиш тикмоллиги-га эга бўлади. (Залда жола-ниш, Давомин қарсақлар).

Мен шу хатни ёган ўртоқлар-нинг фикрига қўйилсаман, Мен бутунқўл даровор трестларни бити-риб керак деганман, лекин ҳар-қилинганга ўз вақти-соати бор деган-лардек, ҳаммаси шундай қилиш керак бўлади. (Залда жола-ниш, Давомин қарсақлар).

Сизлар, ўртоқ совхоз директо-рлари, қарасан, қарасан, Қозғистон-да Марказий Комитетнинг совет-ларини, Қўриқ, ўлка раҳбарлари қарсан қалинлашган. Аммо, кўш, трестларни қим тузган? деган са-вол туғилди. (Залда жола-ниш, Қарсақлар).

Совхоз директорларидан бир-группаси йўган тақдир-дан ҳамма мамнун бўлмоқда. Ахир ким айбдор, совхозларга раҳбар-лик қилишда бюрократик устур-чаларни қим фўриатган эди? Ай-бдорларни топиб бўлибсиз, ҳозир уларни қидириб, тарихини титлаб-лаб ўтираймиз. Хатоларни тез тузатсан, Қўриқ ўлка қишлоқ хў-жалигини бошқариш системасини яхшиласан, бунинг фойдаси кўп-роқ бўлади.

Сизга маълумки, ўртоқлар, партия Марказий Комитети ва ҳу-кумат аппарати қайта ташкил этиш соҳасида 1953 йилдан кейин катта ишларни амалга ашарили. Биз Қишлоқ хўжалик министри-нинг ташкили қайтадан қуриб, уни қанчаларияқилиш тутқилин-дан нўтқадик, умумий раҳбарлик-деб аталмиш функциялардан халос-этдик, унга керакли ишлар — ағдга, илгорт тақриблиан ишлаб-чиқаришга жорий этиш билан шу-қилишнинг учун шароит яратиб-бердик.

Мен республикада узоқ вақт ишлаганман, Республика раҳбар-хотими нўган назаридан шунга-айта оламаски, СССР Қишлоқ хў-жалиги министрига ишм ту-шунки, унинг мутахассисларидан Украинада масалан, лавлягини қачон энг фойдалироқ бўлади, деб сўраган вақтим бўлмаган. Бапар-лиги шунин сўрайдиган бўлсам, унда Қишлоқ хўжалик министрининг а-ппаратини мустақиллик керак бўла-май, шу хилдаги энг оддий савол-лар билан муроаат қилган раҳ-барни ёзғатириш керак бўлар-эди.

Бу масалда мен қувватлаб-сизлар, деб ўйламан. Ўртоқлар, (Қарсақлар). Совхоз директо-ри шу жумладан ман шу кенгашда қатнашаётган кишилар қачон энг-иқимамизини тушутириб бер, деб трестга мурожаат қилиб ўтирма-салар керак. Борди шундай ди-ректор топилиб қолгудек бўлса, у ишчи қилинмайди ва юз бери-ни ахтимоқ тутқилан хатолар учун жавабдорнинг трест директори энг агрономнинг гарданига ағд-лаб қўймоқчи бўлади, деб беамо-лайтиш мумкин. (Қарсақлар).

Мен бошқариш билан бевосита иш-қулланаётган звеноларни айтиб-ўтдим. Лекин тажриба намуна хў-жаликлар ва тажриба етаниқлиги-ни ҳақида ҳам гапириб ўтиш ке-рак. Ўз-ўзидан маълумки, уларни бошқариш аппарати билан бир ка-торга қўйиб бўлмайди. Лекин қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қи-лишни қайта қуришни назарда ту-тиб, уларнинг кучларини ҳисобга-олиш мумкин ва керак. Қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилишнинг ҳозирги маънада аппарати қим қайси иш учун жавоб бераётганли-гини аниқлашга ҳамма вақт ҳам имкон берилади. Бу ишда ўзига-хос қўрандалик принципини ама-лаш қилиб, бу принцип умумий қо-зонда қандай ҳисса қўшаётганли-дан қатъи назар, ҳамма овқат-ейини керак деган фикрни йўзда-тутди. (Залда жола-ниш).

Чамаси, область совхозлар бош-қармаларининг структурасини та-ғин ҳам мукаммалаштиришнинг то-пиш қилиб, мей ашмамани, бу хо-лиқларнинг қўш ўз хўжалигини теда намунали хўжаликка айлан-тиради.

Шу муносабат билан шунин айт-моқчи эдимки, ўртоқ Абдураши-довга ҳам сезирилган билан муно-сабатда бўлиш керак. Оламини та-ғин қилиш фойдали, лекин унга ёрдам ҳам бериш керак. Ўртоқ Абдурашидовнинг ёқимли эди, агроном лешайди.

Овоз: У қандай совхоз директо-ри эди.

Н. С. Хрущев: У яна ўзининг-гайрат отига миниб, қўнганга фой-дали ишлар қилди, деб умид қи-ламиз. Ўртоқ Абдурашидовга ку-чи етадиган иш топиришнинг, ша-роит яратиб беришга ва унга ўр-тоқларча муносабатда бўлишнинг, худлас, халқимиз бахт-саодати йў-лида кўпроқ фойда етказиб иш-лашда ёрдам беришга шу иш ўла-рига боғлиқ бўлган ўртоқлардан илтимос қиламан. (Қарсақлар).

Трестларни туғатган совхозлар-нинг ходимлари совхоз ишлаб-чиқаришга доир масалаларни тўғри ҳал этмоқ учун малакали ёрдам олиб туришлари ҳақида ўйлаб-қўймоқ керак.

Ҳозир менда совхозларни бош-қаришнинг бирон бир мўйлан схе-маси йўқ. Бу масала ўтди иш олиб бориш неаок. Тоқинкейича-лиқ тўғри қарор қабул қилинган бўлиши.

Энди гал совхозлар кўп бўлган районлардаги тайёрлов инспекция-лари тўғрисида. Менгича бу ҳам ортинча, сира кераги йўқ аппарат-дир.

Овозлар: Тўғри! (Қарсақлар).

Н. С. Хрущев: Қишлоқ хўжа-лиқ маҳсулотларини давлатга со-тишни совхоз директорларининг ўзлари ҳам ундайлаверадилар. Му-ҳими — ҳосилин етиштириш, гўшт, сут ва жун етиштириш, тайёр-лов пунктига қўнатиш — пробле-ма эмас.

Овозлар: Тўғри! Н. С. Хрущев: Ўз-ўзидан маълумки, тайёрлов ишларини таш-кил этиш устидан қандайдир кон-троллик бўлиши керак. Совхозлар-да ҳам номадан билан ҳатто су-и-стеъмол қилинган бўлиши мум-кин, лекин бу ахён-ахёнда учрай-диган ҳоллардир. Битта муттаҳам-ини топанам деб ҳамма совхозлар-нинг директорларидан гумонсираш-аймайди. (Қарсақлар).

Совхозларнинг директорлари — софидил кишилар бўлиб, одадга партия ва халқ иродасига адо-этиб келадиган коммунистлардир. Совхоз раҳбари галгани қанчага-нўр эди? Уни давлатга сотади-да. Ҳар бир коммунист, ҳар бир совет кишиси қабил у ҳам ўз меҳ-нат билан факралар ва комму-низм қуриш учун кураш умумий фондида қиссасини қўлишини-истайди. (Қарсақлар).

ДОН ЕТИШТИРИШНИ ҚЎПАЙТИ-
РИШНИНГ КАТТА РЕЗЕРВЛАРИНИ
ИШГА СОЛАЙЛИК

Эндиликда, коммунизм қурили-ши Программаси қабул қилинган-вақтда, қишлоқ хўжалик маҳсу-лотларини мўл-қўлчилиги нўтқадик-келтириш учун умумхалқ кураши-да ҳар бир республибанинг роли ва ўзини белгилаб олишимиз ке-рак.

Коммунистик қурилишнинг пер-спектив планида Қозғистоннинг-роли қай тарада белгиланган? Республиканинг ишчи меҳнатчиласи дон, гўшт, сут, жун ва бошқа маҳсулотлар етиштиришнинг қўпай-тиришга қандай конкрет ҳисса қў-йишлари керак?

Қозғистон республикаси ҳуку-мати ва Госкомхоз совет тақдим-етган тахминий ҳисоб-қисобларни айтиб ўтишга ижозат берилади. Келгусида Қозғистонда маҳсу-лотлар етиштириш

пришга жон-жаҳди билан ин-
стига ишлаб чиқариш кучла-
ри-вожлантиришнинг ва меҳ-
унумдорлигини оширишнинг
й омили деб ҳисоблайдилар.
(Давоми учинчи бетда)

